

האם השמש והירח עצרו?

1. בואו ונבדוק את האפשרות שכדור הארץ עצר מסיבובו. ובכן, על פניו זה בלתי אפשרי. תראו מה קורה בתוך רכב שעוצר בפתאומיות, הנוסעים נחבטים קדימה (עם כיוון התנועה) ואם הם לא חגורים הם עפים אל תוך השמשה, זה אותו דבר עם כדור הארץ, כי אם כדור הארץ יעצר, כולנו נעוף מהמקום. ואם דבר כזה היה קורה, החיים על פני כדור הארץ היו נכחדים. הינה שלושה קישורים שמסבירים [א](#), [ב](#), [ג](#). כמו כן, סתם בתור שאלה מתבקשת, אם כדור הארץ עצר, איך ומה הניע אותו בחזרה, כי היום הוא מסתובב והסופר לא אמר על כך מילה?

אתם כבר מתחילים להבין שכדור הארץ לא היה יכול לעצור מסיבובו (ובהמשך תראו שגם אין לו צורך לעצור), ולכן המציאו את האפשרות שהשמש והירח עצרו. ובכן, אדם בן זמננו יודע שכדור הארץ הוא זה שמסתובב סביב השמש ולא השמש מסתובבת סביב כדור הארץ, אז כבר ברור לכם מתי המציאו את המעשייה הזו, זו מעשייה שהומצאה טרם ההוכחה המדעית שכדור הארץ הוא זה שסובב סביב השמש. כך שזהו סיפור שמתאים לאנשים שההתפתחות המדעית שלהם נעצרה לפני מאות שנים.

עד כאן בחנו את האפשרות שכדור הארץ עצר, או השמש עצרה, רק על בסיס ההיגיון ומדע פשוט ובסיסי ביותר. אנו יכולים לראות שאפשרות כזו, איננה קיימת.

2. בואו ונסה לחשוב שמה, יש ישות "אלוהית" כל יכולה, שעושה דברים כאלו. ובכן, למה לה? למה לה לה להמציא את חוקי הפיזיקה ואחר כך לבטל אותם? על פניו, ברור שזו לא ישות כל יכולה, הרי היא איננה יכולה לקיים את החוקים שהיא עצמה קובעת. אז איזה ישות אנחנו מכירים שגם קובעת חוקים, וגם איננה שומרת אותם תמיד? נכון מאוד, לישות הזו קוראים בן אדם. בן האדם ממציא חוקים, ולא תמיד מקיים אותם. אז כבר כאן אפשר להבין, שזה לא אלוהים שעצר את גרמי השמיים או את כדור הארץ. אם משהו עצר משהו זה היה בן אדם. והיכולת של בני אדם לעצור את גרמי השמיים קיימת רק באגדות – לא במציאות. אז האם יתכן שזו בעיה בהבנת הנקרא של הדברים שכתב הסופר? כמה פעמים לא הבנתם משהו, וכמה פעמים חוק המשיכה הפסיק לפעול על גופכם? התשובה ברורה, וכך אנחנו מגיעים לחלק האהוב על ממצאי הסיפורים שטיענו; "זו אמונה ואמונה לא ניתן להפריך."

3. לאלו שמתגוננים ואומרים שאלו הם נושאים של אמונה נגיד; זה איננו עניין של אמונה, זה עניין של בדיקת עובדות. כי האמונה הזו מתבססת לכאורה על הכתוב. אז בואו ונבחן את [הכתוב](#):

"אז ידבר יהושע ליהוה ביום תת יהוה את האמרי לפני בני ישראל ויאמר לעיני ישראל שמש בגבעון דום וירח בעמק אילון וידם השמש וירח עמד עד יקם גוי איביו (כך במקור) הלא היא כתובה על ספר הישר ויעמד השמש בחצי השמים ולא אץ לבוא כיום תמים."

א. כאשר יהושע מדבר, הוא מדבר אל יהוה (לא אל בני ישראל – "אז ידבר יהושע אל יהוה")

ב. כאשר הוא אומר, הוא אומר לעיני ישראל (לא לגרמי השמיים – "יאמר לעיני ישראל").

באף מקום לא כתוב שהוא מדבר, אומר, מצווה או כל פנייה אחרת אל גרמי השמיים, אתם מוזמנים לקרא שוב. אם כך, מה זאת אומרת שיהושע אומר לעיני ישראל? ובכן, זה פשוט מאוד, זה בדיוק מה שאתם עושים כרגע – אתם קוראים. הכתיבה היא הדרך בה מדבר הסופר אל עיני הקורא. כלומר, כאשר הסופר כותב "ויאמר לעיני ישראל", הוא משתמש בדימוי לכתיבה, כי כתיבה היא דיבור לעיניים.

לסיכום "וידבר" ו"יאמר": יהושע מעולם לא כתב שהוא אומר לשמש או לירח לעמוד. הוא דיבר, אבל אל [יהוה](#) (עצמו), והוא אמר, אבל לעיניים של ישראל (כלומר, דימוי ל"כתב").

בואו ונמשיך הלאה.

ג. כאשר מנסים להבין את המשמעות של המילה "וידם" ("וידם השמש") רואים כי; המילה "וידם" היא במשמעות של שתיקה/דממה, כלומר, עצירה של דיבור/קול, ולא דווקא עצירה של התקדמות. הווה אומר, אם בודקים [במילון עברי](#) את המילה "וידם" – או יותר טוב, בספר תורת משה היכן מופיעה המילה "וידם" – אנו רואים כי המילה "וידם", היא במשמעות של שתיקה, כמו ב-"וידם אהרון" ([פסוק ג](#)) כלומר השתתק.

לסיכום "וידם": לתאר את השמש "שותקת" זו [האנשה](#) – היא אף פעם לא מדברת בין כך, ולכן זה טבעי שהיא מתקדמת בדממה. כלומר, גם המילה "וידם" איננה אומרת שהשמש עצרה. וזהו חיזוק נוסף שאנו מקבלים שזהו לא עניין של אמונה, אלא של חוסר הבנת הנקרא.

בואו ונקדם למילה "ויעמד"

ד. בעברית המילה "ויעמד" איננה מתארת עצירה, אלא מתארת את העצם ביחס למישור בו הוא מצוי, כלומר, ניצב. כדי שהמילה "ויעמד" תתאר עצירה, צריך לצרף לה עוד מילה או שתיים (את תואר הפועל), כמו למשל, "עמוד דום" או "עמד מלכת". וזה בדיוק להיפך ממה שעשה הסופר, כלומר, הוא הוסיף את תואר הפועל, אולם אחד שמתאר דווקא את המשך תנועה: "ויעמד השמש בחצי השמים ולא [אץ לבוא](#)" כלומר, במשמע שהוא ניצב (ב"אמצע השמים" הוא ביטוי ביחס לנקודת המבט מהקרקע) ולא ממנה. ואכן, בצהרי היום השמש ניצב לכדור הארץ, והוא איננו אץ (זו שוב פעם האנשה), כי ממתי השמש ממנה? השמש תמיד "מתקדם" בקצב קבוע, לא מהר יותר ולא לאט יותר.

לסיכום המילה "ויעמד": איננה מוכיחה שהסופר כתב שהוא עצר את גרמי השמיים, גם כאן רואים 1. המילה "ויעמד" איננה מתארת עצירה אלא מצב ביחס למישור (ניצב/עומד). 2. תואר הפועל (אץ) המצורף למילה "ויעמד" דווקא מתאר את קצב המשך התנועה. 3. זו שוב האנשה של השמש.

ה. לסיכום הבנת הנקרא, בואו ונבחן אם בכלל גרמי השמיים היו צריכים לעצור, או אפילו להתעכב בשמיים:

תקראו: "וידם השמש וירח עמד" ["עד יקם גוי איביו"](#), כלומר, השמש והירח לכאורה התבקשו להתעכב, עד שתסתיים המלחמה. ובכן, תחזרו לתחילת הפסקה, ותבדקו; מתי יהושע מדבר אל יהוה ואומר לעיני ישראל, ובכלל מתי הוא מזכיר את השמש והירח? האם זה לפני המלחמה? האם זה בזמן המלחמה? או אולי זה לאחר שהסתיימה המלחמה? ברור שזה לאחר סיום המלחמה. כלומר, אם הירח היה צריך לעמוד במובן של הפסקת התנועה בשמיים ["עד יקם גוי איביו"](#), הרי לא היה לו צורך לעצור בכלל, כי הקריאה לירח "לעמוד" (ולשמש לשתוק) נעשתה בצהריים [לאחר שכבר הסתיימה המלחמה](#) (רואים זאת גם בסיפור העלילה, וגם בעבודת הסופר בכתיבה; האמורי הובסו בפסוקים י' ו' ["א, ואילו הזכרת גרמי השמים היא בפסוק י"ב](#)) כלומר, אין לגרמי השמיים בכלל צורך לעצור, ["הגוי" כבר נקם באיביו](#).

לסיכום: הבנו שאי אפשר לעצור את כדור הארץ כי כולם יחדו. וגם הסקנו שאין ישות כל יכולה שאיננה מקיימת את החוקים שלה. כמו כן הוכחנו שזה לא עניין של אמונה – אלא של הבנת הנקרא. כלומר, עצירת כדור הארץ היא דבר שאיננו אפשרי, איננו רצוי ואפילו לא נחוץ מבחינה סיפורית/עלילתית.

ואם כך, אז מה יש לנו כאן? ובכן, בדיוק מה שיהושע אומר, יש לנו כאן סיפור, סיפור שנכתב לאחר שהמלחמה הסתיימה. וזו למעשה האמירה של יהושע, וככה יהושע מכניס את העם לארץ המובטחת. אלו שמאמינים לסיפורים בלי לבדוק, הם אלו שהולכים אחרי הרגשות שלהם [ועובדים אלוהים אחרים](#) – כלומר, יטעו ויטעו ובכך יגלו את הטבע האמיתי שלהם¹. ולעומתם אלו שדבקים בתורת משה וביהוה יבדקו בכתוב ויגלו שהכתוב הוא "סיפור ישר". הווה אומר "ספר הישר".

<https://www.seferhayashar.com>

¹ זו הסיבה שספר תורת משה נישא בידי אנשי אמונה, כדי שהם יוכלו להשתמש בו כדי להתפקח, הם אלו שהכי הרבה צריכים אותו.